

«Υπόμνημα περὶ Οἰκουμενισμοῦ»*

Ἦλθε ὁ καιρὸς
γιὰ τὴν πλήρη πλέον ἀπομυθοποίησι τοῦ Οἰκουμενισμοῦ
καὶ τῆς «μεσσιανικῆς ἀποστολῆς» τοῦ «Π.Σ.Ε.»

ΕΙΝΑΙ γεγονός ἀναντίρρητο καὶ πολὺ ἐλπιδοφόρο, ὅτι ὁ Ἄντι-οικουμενισμὸς ἀφυπνίζεται σὲ πανορθόδοξο ἐπίπεδο καὶ ὅτι ἡ ἀσκουμένη κριτικὴ ἐναντίον τῆς **Οἰκουμενικῆς Κινήσεως** κερδίζει συνεχῶς ἔδαφος σὲ ποιότητα καὶ ποσότητα.

Ὁ Ἀμερικανὸς προσήλυτος στὴν Ὁρθοδοξία καὶ πρῶην Βαπτιστῆς κ. Κλὰρκ Κάρλτον (Clark Carlton), Καθηγητῆς Πανεπιστημίου, σὲ πρόσφατο βιβλίον του ὁμολογεῖ, ὅτι

«ὕπάρχουν πολλοὶ στὴν Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία, στοὺς ὁποίους περιλαμβάνομαι καὶ ἐγώ, ποὺ πιστεύουν ὅτι ἡ Ἐκκλησία πρέπει νὰ διακόψει τὴ συμμετοχὴ της στὴν Οἰκουμενικὴ Κίνηση. Κατὰ τὸν χρόνον ποὺ γράφονται αὐτά, οἱ Ἐκκλησίες τῆς Ἱερουσαλὴμ καὶ τῆς Γεωργίας ἔχουν ἀποσυρθῆ ἀπὸ τὸ ΠΣΕ [σ. ἡμ.: ἤδη προσετέθη καὶ τῆς Βουλγαρίας], ἐνῶ ἡ Ἐκκλησία τῆς Σερβίας, ἀντιμετωπίζει σοβαρὰ [τὸ ἐνδεχόμενον] νὰ κάνει τὸ ἴδιο. Ἐπιπλέον, ὑπάρχουν ἰσχυρὲς κινήσεις πρὸς τὴν ἴδια κατεύθυνση στὴ Ρωσία, τὴν Ἑλλάδα καὶ τὶς Ἡνωμένες Πολιτεῖς»

(Clark Carlton, «Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία καὶ Οἰκουμενικὴ Κίνησης», ἐφημερ. «Ὁρθόδοξος Τύπος», ἀριθ. 1282/17.7.1998, σ. 5).

Συνεχίζων ὁ κ. Καθηγητῆς, ἐπισημαίνει ὅτι

«ἂν κάνει κανεὶς μιὰ ἀπλὴ ἀνάλυση κόστους - ὀφέλους, εἶναι προφανὲς ὅτι ἡ Ὁρθόδοξη συμμετοχὴ στὸ ΠΣΕ παρήγαγε πολὺ λίγους καρποὺς καὶ μεγάλη σύγχυση, ἀκόμη καὶ στοὺς Ὁρθοδόξους».

* * *

ΣΤΙΣ μέχρι τώρα «ἰσχυρὲς κινήσεις» τοῦ Ἄντι-οικουμενισμοῦ ἤδη προσετέθη καὶ μία ἀκόμη ἀξιόλογος συνιστώσα: τὸ «Υπόμνημα

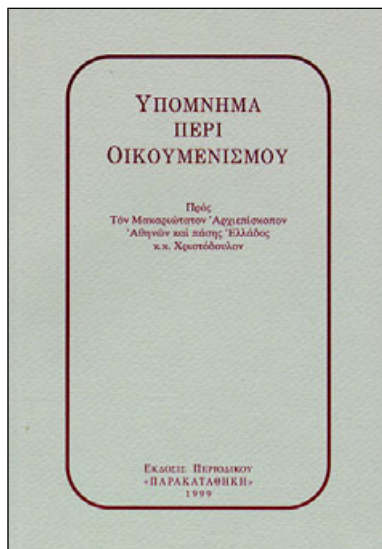
περὶ Οἰκουμενισμοῦ», τὸ ὁποῖο ὑπεβλήθη τὴν **23.9.1998** «πρὸς τὸν Μακαριώτατον Ἀρχιεπίσκοπον Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ.κ. Χριστόδουλον».

Ἡ ὑψίστη σημασία τοῦ «**Ὑπομνήματος**» αὐτοῦ ἀποδεικνύεται πρωτίτως ἀπὸ τὸ γεγονός, ὅτι ὑπογράφεται ἀπὸ Καθηγουμένους Ἱερῶν Μονῶν τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ἀπὸ σεβασμίους καὶ ἀξιολόγους Κληρικούς καὶ ἀπὸ Καθηγητὰς Πανεπιστημίων· συγκεκριμένα, ὑπογράφουν οἱ ἐξῆς κατὰ σειράν:

1) Πρωτοπρ. Γεώργιος Μεταλληνός, Καθηγητὴς Θεολογικῆς Σχολῆς Ἀθηνῶν· **2)** Ἀρχιμ. Ἀθανάσιος Ἀναστασίου, Καθηγούμενος Ἱερᾶς Μονῆς Μεγάλου Μετεώρου· **3)** Πρεσβύτερος Ἀθανάσιος Μηνᾶς· **4)** κ. Δημήτριος Τσελεγγίδης, Καθηγητὴς Θεολογικῆς Σχολῆς Α.Π.Θ.· **5)** Ἀρχιμ. Εὐσέβιος Βίττης· **6)** Ἀρχιμ. Θεόκλητος Μπόλκας, Καθηγούμενος Ἱεροῦ Ἡουχαστηρίου Ὁσίου Ἀρσενίου Καππαδόκου· **7)** Πρωτοπρ. Ἰωάννης Φωτόπουλος· **8)** Ἀρχιμ. Ἰωαννίκιος Κοτσώνης· **9)** Ἀρχιμ. Κύριλλος, Καθηγούμενος Ἱεροῦ Ἡουχαστηρίου Παντοκράτορος Μελισσοχωρίου· **10)** κ. Κων/νος Γρηγοριάδης, Καθηγητὴς Πανεπιστημίου Πατρῶν· **11)** Ἀρχιμ. Μάξιμος, Καθηγούμενος Ἱερᾶς Μονῆς Ἀγίου Διονυσίου Ὀλύμπου· **12)** Πρωτοπρ. Σαράντης Σαράντος· **13)** Ἀρχιμ. Σεβαστιανὸς Ἀμανατίδης, Καθηγούμενος Ἱερᾶς Μονῆς Ἀγίας Παρασκευῆς Καστοριάς· **14)** Ἀρχιμ. Σπυρίδων, Καθηγούμενος Ἱεροῦ Ἡουχαστηρίου Κεχαριτωμένης Θεοτόκου· **15)** Ἀρχιμ. Τιμόθεος, Καθηγούμενος Ἱερᾶς Μονῆς Παρακλήτου· **16)** Ἀρχιμ. Χρυσόστομος, Καθηγούμενος Ἱεροῦ Κοινοβίου Ὁσίου Νικοδήμου Γουμνίσσης· καὶ **17)** Πρωτοπρ. Λάμπρος Φωτόπουλος.

* * *

ΕΠΙΣΗΣ, ἡ σημαντικότης τοῦ «**Ὑπομνήματος**» εἶναι πρόδηλος καὶ ἀπὸ τὴν θεματολογία του, ἡ ὁποία στὶς ἑπτὰ (Α΄-Ζ΄) παραγράφους του καὶ στὶς 45 σελίδες του καλύπτει ὅλο τὸ φάσμα τῶν ἀνησυχιῶν τοῦ Ὁρθοδόξου Λαοῦ:

■ **§ Α΄** (σσ. 8-10): **Ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία καὶ τὸ «Π.Σ.Ε.».**

Ἐπισημαίνεται, ὅτι «*ἡ συμμετοχὴ τῆς ἁγίας Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας εἰς τὸ Π.Σ.Ε. ἀποβαίνει ὁσημέραι εἰς βᾶρος τῆς ἐνότητος αὐτῆς.*»

■ **§ Β΄** (σσ. 11-13): **Ὁ Διαθρησκειακὸς Οἰκουμενισμὸς.**

«*Δὲν μένει εἰς τὰ ὅρια ἐνὸς φιλοσοφικοῦ ἢ κοινωνικοῦ διαλόγου. Προχωρεῖ εἰς θεολογικὸν ἐπίπεδον*» «*ἀνατρέπει τὴν θεμελιώδη χριστιανικὴν πίστιν*» τῆς Χριστοκεντρικῆς σωτηριολογίας· «*ὁ διαθρησκειακὸς συγκρητισμὸς σχετικοποιεῖ τὴν εὐαγγελικὴν ἀλήθειαν*» «*προχωρεῖ οὕτως καὶ εἰς τὸ λατρευτικὸν ἐπίπεδον*».

■ **§ Γ΄** (σσ. 13-21): **Ὁ ὀρθοδοξο-παπικὸς Διάλογος.**

«*Σοβαρώτατος εἶναι ὁ προβληματισμὸς μας καὶ διὰ τοὺς διεξαγομένους θεολογικοὺς διαλόγους μετὰ τῶν Παπικῶν, Ἀντιχαλκηδονίων καὶ λοιπῶν ἑτεροδόξων*»· εἰδικὰ «*διὰ τὸ κοινὸν κείμενον τοῦ Βalamand ἔχουν ἐκφρασθῆ σοβαρώταται ἀντιρρήσεις*» ἐκ μέρους τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας Ἑλλάδος, τῆς Ἱερᾶς Κοινότητος τοῦ Ἁγίου Ὁρους καὶ ἐτέρων διαπρεπῶν θεολόγων.

■ **§ Δ΄** (σσ. 21-31): **Διάλογος μὲ τοὺς Ἀντιχαλκηδονίους/Μονοφυσίτας.**

«*Τὰ συμφωνηθέντα προβληματίζουν ἔντονα τοὺς Ὁρθοδόξους*»· ἐπισημαίνεται ἡ ἐμμονὴ «*τῶν Ἀντιχαλκηδονίων εἰς τὴν μονοφυσικὴν πίστιν των*»· «*σοβαρώταται ἐπιφυλάξεις*» ἐκφράζονται γιὰ τὸ «*ἐκκαθαριστικὸ*» καὶ «*ἐκσυγχρονιστικὸ*» ἔργο καὶ τὶς «*μεθοδεύσεις*» τῆς «*Μικτῆς Θεολογικῆς Ὑποεπιτροπῆς ἐπὶ τῶν Λειτουργικῶν καὶ Ποιμαντικῶν θεμάτων*».

■ **§ Ε΄** (σσ. 32-37): **Ὁ Κοινὸς ἑορτασμὸς τοῦ Πάσχα.**

«*Πρωθεῖται ὁ συνεορτασμὸς τοῦ Πάσχα χωρὶς νὰ ὑπάρχη ἐνότης ἐν τῇ Πίστει*» «*προβάλλεται ὡς ἐν μέσον διὰ τὴν ἐπίτευξιν τῆς ἐπιδιωκομένης ὑπὸ τοῦ Οἰκουμενισμοῦ νόθου ἐνώσεως αὐτῶν*»· «*ἡ ἄμβλυνσις τοῦ δογματικοῦ αἰσθητηρίου δὲν πρέπει νὰ ὀδηγήσῃ εἰς περαιτέρω συγκρητιστικὰς συγκλίσεις, ὡς ὁ συνεορτασμὸς τοῦ Πάσχα*»· συνεορτασμὸς τοῦ Πάσχα, ἐνῶ διίστάμεθα «*εἰς τὸ*

κυριώτερον, ἤτοι τὴν ἐν Χριστῷ σωτηρίαν», «συνιστᾷ σχιζοφρένειαν, διάστασιν τύπου καὶ οὐσίας» καὶ μᾶς θέτει «ὑπὸ τὰς ἀρὰς καὶ τὰ ἀναθέματα τῶν Ἱερῶν Κανόνων» ὁ τυχὸν συνεορτασμὸς τοῦ Πάσχα «θὰ ἀποτελέσῃ (διὰ τοὺς Ὁρθοδόξους) ἐν ἀκόμῃ βῆμα πρὸς τὴν ἀπώλειαν τῆς Ὁρθοδόξου ταυτότητός των».

• Σημειωθῆτω, ὅτι στὴν παράγραφο αὐτὴν (Ε΄) γίνεται μία διαπίστωση ὄντως καιρίας σημασίας, ἡ ὁποία χρήζει ἰδιαίτερας προσοχῆς καὶ ἐμβαθύνσεως:

«Ἀναμφιβόλως, ἡ περὶ συνεορτασμοῦ μετὰ τῶν ἑτεροδόξων φιλολογία καὶ τάσις ἤρχισεν κατὰ τὸν διαρρεῦσαντα 20ὸν αἰῶνα, ὁπότε συνέβη καὶ ἐκαλλιεργήθη ἡ ἀλλαγὴ εἰς τὰς ἐκκλησιολογικὰς ἀντιλήψεις τῶν Ὁρθοδόξων, ἀφ' ὅτου δηλαδὴ οἱ Ὁρθόδοξοι ἤρχισαν νὰ παραιτοῦνται τῆς ἀγιογραφικῆς καὶ πατερικῆς κατοχυρωμένης ἐκκλησιολογικῆς ἀρχῆς, ὅτι μόνη ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία ἀποτελεῖ τὴν Μίαν Ἁγίαν Καθολικὴν καὶ Ἀποστολικὴν Ἐκκλησίαν τοῦ ἱεροῦ Συμβόλου τῆς Πίστεως» (σελ. 36).

■ § ζ΄ (σσ. 37-46): Οἱ παρεκκλίσεις τοῦ μητροπολίτου Ἑλβετίας κ. Δαμασκηνοῦ.

«Ὡς θεολόγος καὶ ὡς ἐκπρόσωπος τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας εἰς πολλοὺς θεολογικοὺς καὶ ἀκαδημαϊκοὺς διαλόγους ὁ Σεβ. Ἑλβετίας ἔχει σημειώσει σημαντικὰς παρεκκλίσεις ἀπὸ τὴν Ὁρθόδοξον Παράδοσιν καὶ Πίστιν» «δὲν πληροῖ τὰς προϋποθέσεις διὰ νὰ συντελέσῃ θετικῶς [ὡς Γραμματεὺς ἐπὶ τῆ προπαρασκευῆ τῆς Μελλούσης Ἁγίας Συνόδου τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας] εἰς τὴν οἰκοδόμησιν μιᾶς Ὁρθοδόξου Συνόδου» ἐπισημαίνονται «αἱ δογματικαὶ παρεκκλίσεις καὶ τὰ ἄκριτα οἰκουμενιστικὰ του ἀνοίγματα»: ὡς Συμπροέδρου στὸν Διάλογο μὲ τοὺς Ἀντιχαλκηδονίους - «αἱ ἐκκλησιολογικαὶ του ἀπόψεις δὲν συνάδουν πρὸς τὴν Ὁρθόδοξον Ἐκκλησιολογίαν» - «ἐπέδειξε διομολογιακὸν συγκρητισμὸν καὶ εἰς ἄλλους θεολογικοὺς διαλόγους» - «εἰς τὸ ἐπίκεντρον τῆς θεολογικῆς προοπτικῆς» του εὐρίσκεται ἡ ἀντορθόδοξος «ἐννοια τῶν ἄδελφῶν ἐκκλησιῶν» - διευθύνει τὸ

«Μεταπτυχιακὸν Ἰνστιτοῦτον Ὁρθοδόξου Θεολογίας» στὸ Σαμπεζῦ Γενεύης, τοῦ ὁποίου οἱ σπουδὲς ἔχουν σαφῆ οἰκουμενιστικὴν προοπτικὴν - «εἰς τὰ πλαίσια τοῦ διαλόγου μετὰ τὸ Ἰσλάμ» ὑπεστήριξε συγκρητιστικὲς ἀπόψεις.

■ **§ Ζ΄ (σσ. 46-47): Ἡ λειτουργία τοῦ συνοδικοῦ θεσμοῦ.**

«Ἡ ὀρθόδοξος ἐκκλησιαστικὴ συνείδησις σκανδαλίζεται, ἐπειδὴ αἱ μέχρι τοῦδε συμφωνίαι κατὰ τοὺς διαχριστιανικοὺς διαλόγους δὲν φέρουν τὴν σφραγίδα τῆς συνοδικότητος, δὲν γίνεται περὶ αὐτῶν εὐρεία ἐνημέρωσις τῶν σεπτῶν ἱεραρχιῶν τῶν κατὰ τὸπους Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν καὶ ἐν γένει ὁ πιστὸς λαὸς ἀγνοεῖ τὰ συμπεφωνημένα».

■ **Ἐπίλογος (σσ. 49-51): Προτάσεις - λήψεις μέτρων.**

«Νὰ ἐπιβεβαιωθῆ ἡ αὐτοσυνειδησία τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας μας» (ἐκκλησιολογικὴ ἀποκλειστικότης)· «νὰ καταργηθοῦν αἱ Συμφωνίαι τοῦ Βalamand καὶ αἱ Κοιναὶ Δηλώσεις Ὁρθοδόξων καὶ Ἀντιχαλκηδονίων», νὰ μὴ ὑλοποιηθοῦν διάφοροι ἀποφάσεις λειτουργικῆς καὶ ποιμαντικῆς προοπτικῆς καὶ νὰ μὴ χαρακτηρίζωνται οἱ Ἀντιχαλκηδόνιοι / Μονοφυσῖται ὡς «ἀνατολικοὶ Ὁρθόδοξοι»· «ἡ πορεία τῶν διαλόγων νὰ συζητῆται εὐρύτερον καὶ νὰ ἀποφασίζουσι αἱ ἱεραρχίαι τῶν Τοπικῶν Ἐκκλησιῶν...»· «ἡ συμμετοχὴ» στὸ «Π.Σ.Ε.», «ἐὰν κριθῆ ἀπαραίτητος», «νὰ προϋποθέτῃ τὴν δυνατότητα τῶν Ὁρθοδόξων νὰ προβαίνουν εἰς ἰδιαιτέραν δῆλωσιν, ὡς ἐκπροσώπων τῆς Μιᾶς Ἁγίας Καθολικῆς καὶ Ἀποστολικῆς Ἐκκλησίας».

* * *

Ἡ ΘΕΜΑΤΟΛΟΓΙΑ, ἡ σοβαρότης τῶν ἐπισημάνσεων καὶ τὸ ὑψηλὸ θεολογικὸ ἐπίπεδο τοῦ βαρυσημάντου «**Υπομνήματος**» θὰ ἀπαιτοῦσε πράγματι τὴν σύγκλησιν μιᾶς ἐκτάκτου Συνόδου τῆς Ἱεραρχίας, ἡ ὁποία θὰ εἶχε ὡς ἀποκλειστικὸ θέμα τῆς ἡμερησίας διατάξεως τὸν **Οἰκουμενισμό**.

Ἐκ τῆς Συνεδριάσεως τοῦ 1998, ὅποτε ὑπεβλήθη τὸ ἱστορικὸ «**Υπόμνημα**», δὲν ἔγινε γνωστὴ καμμία σχετικὴ κίνησις· ἡ ὑψίστη ὅμως σημασία του παραμένει ἀλώβητος, λειτουργεῖ θετικὰ στὴν

συνείδησι τοῦ Ὀρθόδοξου Λαοῦ: αὐξάνει τὶς προσευχὲς καὶ καλλιεργεῖ τὴν Ἐλπίδα γιὰ περαιτέρω (δια)βήματα...

➔ Ἐχει ἔλθει φαίνεται ὁ καιρὸς γιὰ τὴν πλήρη πλέον ἀπομυθοποίησι τοῦ Οἰκουμενισμοῦ καὶ τὴν «*μεσσιανικὴ ἀποστολὴ*» τοῦ «*Π.Σ.Ε.*».

(*) Περιοδ. «Ὀρθόδοξος Ἐνημέρωσις», ἀριθ. 33/Ἰούλιος-Σεπτέμβριος 1999, σελ. 137-138.